

Maria Miller-Jankowska
Maria.Miller@pw.edu.pl
Iwona Moroń-Chmielarska
Iwona.Moron@pw.edu.pl
Agnieszka Nejman
Agnieszka.Nejman@pw.edu.pl
Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej

Dziesięć lat bloga Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

Streszczenie: Blog Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej (BGPW) działa 10 lat. W artykule zamieszczono krótki opis jego historii i roli w działalności informacyjnej biblioteki na tle rozważań o rozwoju i zmierzchu blogosfery.

Słowa kluczowe: biblioblogi, blogosfera, blogi bibliotekarskie, komunikatory internetowe, media społecznościowe, Web 2.0, Facebook

Początki

Pierwsze blogi, dzienniki internetowe, na początku określane terminem *weblog*, zaczęły powstawać w końcu lat 90. ubiegłego wieku. Określenia *weblog* (web – sieć, log – dziennik pokładowy) jako pierwszy użył w 1997 r. John Berger, pracownik Uniwersytetu Northwestern, redaktor jednego z pierwszych dzienników internetowych (www.robotwisdom.com). Termin ten został w 1999 r. skrócony do słowa *blog* przez Petera Merholza. Prywatne wpisy zamieszczane cyklicznie w sieci zdarzały się już znacznie wcześniej. Za pierwszy blog uznaje się stronę *What's new?*, założoną 6 sierpnia 1991 r. przez Tima Bernersa-Lee, jednego z pionierów WWW. W 2004 r. wydawnictwo Merriam-Webster uznało *blog* za słowo roku, definiując go jako: *rzeczownik (skrót od weblog) (1999): strona internetowa, która zawiera osobisty dziennik online z refleksjami, komentarzami i często hyperlinkami, dostarczonymi przez piszącego*¹.

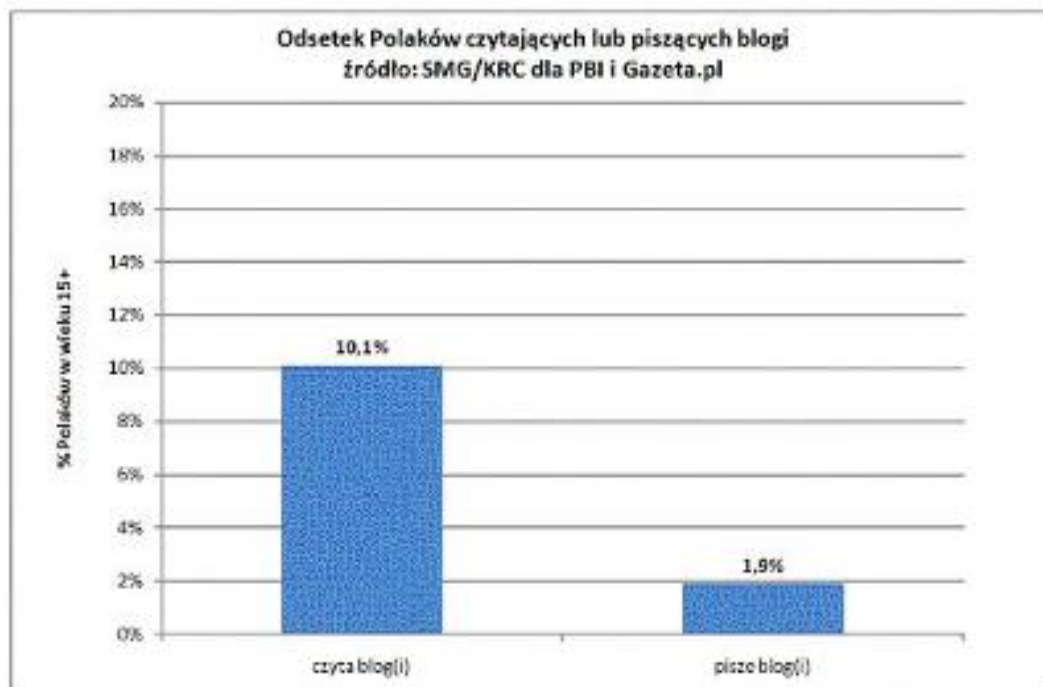
Początki nie były proste, blogi zakładali głównie profesjonaliści związani z informatyką, gdyż tworzenie stron internetowych, w tym blogów, wymagało umiejętności posługiwania się językiem HTML. Dzięki rozwijającym się serwisom umożliwiającym łatwe tworzenie własnego bloga, bez znajomości technik tworzenia witryn internetowych, blogi zaczęły powstawać masowo. W roku 2011 serwis Blogpulse szacował ich liczbę na około 135 milionów². Moda na tworzenie blogów dotarła do Polski w wieku XXI; popularna sieć blogów profesjonalnych Blomedia.pl, która z czasem przekształciła się w NexWeb Media Sp. z o.o. powstała w roku 2007. Wcześniej, bo już w 2000 r., powstał pierwszy darmowy

---

¹ KLIMOWICZ, M. Historia blogowania, cz. I. W: *Socjologia Internetu: Web 2.0, social media, blogosfera, mikroblogi i serwisy społecznościowe* [online]. [Dostęp 14.12.2017]. Dostępny w: <http://klimowicz.blox.pl/2007/07/historia-blogowania-cz-i.html>.

² GARPIACH, A. Zasięg blogosfery w Polsce (prezentacja) [online]. 2011. [Dostęp 29.01.2018]. Dostępny w: <https://www.slideshare.net/blogifirmowe/socialmediadaypoland-110124082548phpapp01>.

polski serwis blogowy Nlog.org, a w 2001 r. popularny blog.pl. Nieco później polskie informacyjne portale internetowe wykorzystały potencjał blogów, tworząc blox.pl (gazeta.pl) oraz blog.onet.pl stworzony przez Onet.pl. Blogowanie zaczęło przyjmować formę publicystyki, dziennikarstwa oraz eksperckich blogów specjalistycznych.

Wykr. 1. Wyniki badania Blogosfery przeprowadzonego przez portal Gazeta.pl i spółkę Polskie Badania internetu SMG/KRC dla PBI i Gazeta.pl

Źródło: TOCZYSKI, P. Kolejna edycja Badania Blogosfery: ponad trzy miliony Polaków czyta blogi. W: *Badanie blogosfery: blog badania* [online]. 3.09.2008. [Dostęp 29.01.2018]. Dostępny w: <http://badanieblogosfery.blox.pl/html>.

Blog BGPW

Blog Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej założony został w lipcu 2008 r. na fali wiodących w tamtym okresie trendów, takich jak Web 2.0 i Library 2.0, związanych z pojęciem interaktywnego internetu. Niebawem minie 10 lat od chwili, kiedy pojawiła się pierwsza notka *Do czego służą biblioteki?*. Główne tematy poruszane od początku istnienia bloga to: Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej – teraz i kiedyś, historia naszej uczelni, biblioteki cyfrowe, digitalizacja, open access, nowe technologie służące przekazywaniu informacji oraz sprawy okołobiblioteczne. We wspomnianym pierwszym artykule bloga cytowane były rozważania Umberto Eco o funkcji biblioteki zawarte w eseju *O bibliotece*. Pierwszy wpis na blogu zaczynał się tak: *Idziemy z duchem czasu i zakładamy blog BGPW, który związany będzie z Biblioteką Politechniki Warszawskiej, bibliotekami cyfrowymi, bibliotekami jako takimi, sprawami 'okołobibliotecznymi', a także z Internetem, jako narzędziem umożliwiającym dotarcie do informacji.*

Z założenia blog BGPW miał być rodzajem prostego portalu tematycznego dedykowanego przede wszystkim digitalizacji i nowym technologiom bibliotecznym, wyposażonym w atrybuty charakterystyczne dla blogów, czyli system archiwizacji wpisów, możliwość komentowania przez czytelników oraz zestaw polecanych linków. W praktyce jednak blog BGPW pełnił i pełni rolę dodatkowego medium informacyjnego pozwalającego na zamieszczanie szerszych, mniej sformalizowanych informacji o działalności biblioteki czy uczelni w formie lżejszej, atrakcyjniejszej, z wykorzystaniem licznych zdjęć i obrazków.

Blog został założony i prowadzony przez bibliotekarza związanego z biblioteką cyfrową. Takie rozwiązanie było dość częste w przypadku polskich blogów bibliotekarskich. Pisał o tym jeden z pierwszych polskich blogerów bibliotekarzy – Marcin Malinowski: *Większość z nich tworzona jest przez osoby, które w większym lub mniejszym stopniu związane są z jedną z bibliotek cyfrowych działających w ramach rozproszonego systemu bibliotek cyfrowych dLibra*. Blog BGPW, formalnie blog instytucjonalny, prowadzony był przez redaktoracześnie jako zadanie dodatkowe, poza stałymi obowiązkami zawodowymi. Przez parę lat blog cieszył się dość dużym zainteresowaniem zarówno wśród pracowników biblioteki – którzy także współtworzyli blog, dodając swoje artykuły – jak i w środowisku bibliotekarskim. Sporadycznie przy jego tworzeniu współpracowało więcej osób, pracowników i Biblioteki Głównej PW i bibliotek sieci uczelnianej, przysyłając informacje, linki, zdjęcia oraz posty. Wpisy bywały komentowane, ale dyskusje wywiązywały się tylko przy tematach żywo poruszających społeczność bibliotekarską, takich jak nowy (w 2009 r.) związek zawodowy pracowników bibliotek czy praca w niedziele.

Z biegiem lat zainteresowanie blogiem czy wykorzystanie go jako środka do omawiania problemów, nowych rozwiązań czy ciekawostek bibliotekarskich zaczęło spadać. Z jednej strony było to wynikiem pewnego wyczerpania się dotychczasowej formuły prezentacji bloga, z drugiej po prostu elementem ogólnego zjawiska kurczenia się i zamierania blogosfery, wypieranej przez nowe, ekspansywne, atrakcyjniejsze media w rodzaju YouTube'a czy Facebooka.

Blog w nowej odsłonie

Nowe technologie i ich możliwości wymagają nowego podejścia od bibliotekarzy-blogerów. Na uczelni, w bibliotece pojawiają się następane pokolenia użytkowników, które wychowane w środowisku internetu i mediów społecznościowych sprawniej poruszają się w wirtualnym świecie niż wśród bibliotecznych półek. Jedynym skutecznym sposobem dotarcia do współczesnego użytkownika jest dopasowanie formy komunikacji do jego potrzeb oraz wymagań.

Dla naszego bibliotecznego bloga rok 2017 to czas różnorodnych zmian. Istotną nowością stała się przebudowa dotychczasowego szablonu na bardziej czytelny i zgodny z kolorystyką oficjalnej strony internetowej BGPW. Nowy układ bieżących notek i górny baner na bieżąco wyświetlający ostatnio dodane wpisy pozwoliły m.in. na szybszy przegląd tytułów artykułów i wybór tego, który wzbudził zainteresowanie.

Logo Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej

STRONA GŁÓWNA

Nowy system wypożyczeń uczelnianych BiblioWawa

System Wypożyczeń Warszawskich

WOŚP na Politechnice Warszawskiej

Nowy system wypożyczeń uczelnianych BiblioWawa

Przeglądaj według tagów

architektura-bibliotek, Baza Wiedzy PW, biblioteka, biblioteka-główna-politechniki-warszawskiej, bibliotekarstwo, bibliotekarze, biblioteki, biblioteki-cyfrowe,

II. 1. Blog BG PW

Źródło: *BGPW Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej* [online]. [Dostęp 08.01.2018]. Dostępny w: <http://bgpw.blog.pl/>.

W tym też roku do redakcji bloga dołączyły dwie osoby. Wraz z nimi pojawiły się nowe pomysły na wzbogacenie, rozbudowanie tematyki oraz wprowadzenie kategorii tematów, które do tej pory nie były poruszane na blogu. Przede wszystkim są to posty o problematyce okołobibliotecznej, pokazujące książnicę w szerszym kontekście zarówno społecznym, jak i kulturowym. Wpisy te dotyczyły m.in. obecności biblioteki w filmach czy książkach (*B jak Biblioteka, K jak książka*), odzwierciadlające społeczne postrzeganie naszej obecności w społeczeństwie. W ramach obchodzenia różnych świąt związanych z książką czy szeroko rozumianą kulturą czytania zamieszczano wpisy dotyczące

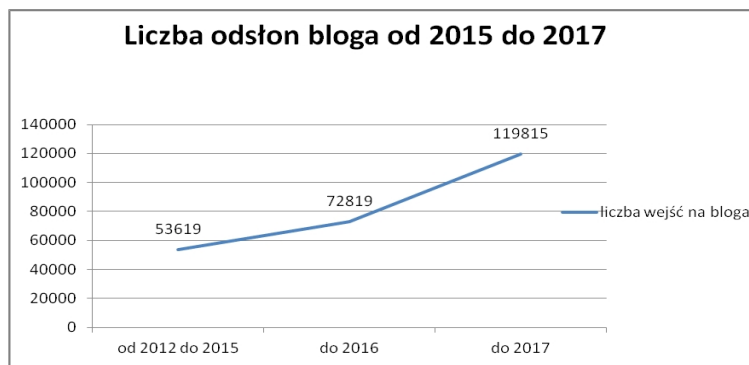
analfabetyzmu, przemocy, biblioterapii czy publikacji, które z różnych powodów znalazły się na indeksie wydawniczym. Pojawiły się też artykuły podejmujące tematy ciekawych inicjatyw, np. *Biblioteki na kółkach*, *Biblioteki dla bezdomnych*, *Biblioteki więzienne*, jak i opowiadające o bibliotekach plażowych, wypożyczalniach na dworcach czy o bookcrossingu.

Zainicjonowane zostały nowe cykle artykułów:

- NEWS BLOG BGPW – krótkie wpisy z kategorii ciekawostek, które sygnalizują różne nietypowe bądź intrygujące zjawiska z dziedziny nauki, kultury, bibliotekoznawstwa – informowały na przykład o Kaplicy Książek w Petersburgu, przedstawiły wygląd prywatnej biblioteki Umberto Eco czy nowy trend dotyczący wykorzystywania przestrzeni muzealnych na prowadzenie w nich zajęć fitnessowych czy warsztatów tematycznych;
- KALENDARIUM – informacje na temat planowanych na dany miesiąc konferencji, szkoleń, warsztatów, wydarzeń na uczelni oraz w bibliotece;
- Biblioteki w Polsce – prezentacje inspirujących bibliotek znajdujących się na terenie naszego kraju;
- Biblioteki za granicą – prezentacje bibliotek z różnych zakątków świata, różniące się od siebie zarówno architekturą, wystrojem i księgozbiorem.

Zaistniałe zmiany nie pociągnęły za sobą oczywiście odejścia od tematów do tej pory poruszanych na blogu. Zamieszczano informacje o bieżących wydarzeniach związanych z Politechniką Warszawską oraz z naszą biblioteką, o wystawach, seminariach odbywających się na terenie uczelni, utrudnieniach w dostępie do zbiorów, planowanych remontach, okolicznościowych spotkaniach pracowników. Regularnie pojawiają się również artykuły na temat Biblioteki Cyfrowej Politechniki Warszawskiej oraz o nowościach w Europeanie.

Urozmaicenie tematyki bloga i wprowadzenie nowych treści z całą pewnością wpłynęło pozytywnie na jego poczytność. Świadczą o tym statystyki za rok 2017.

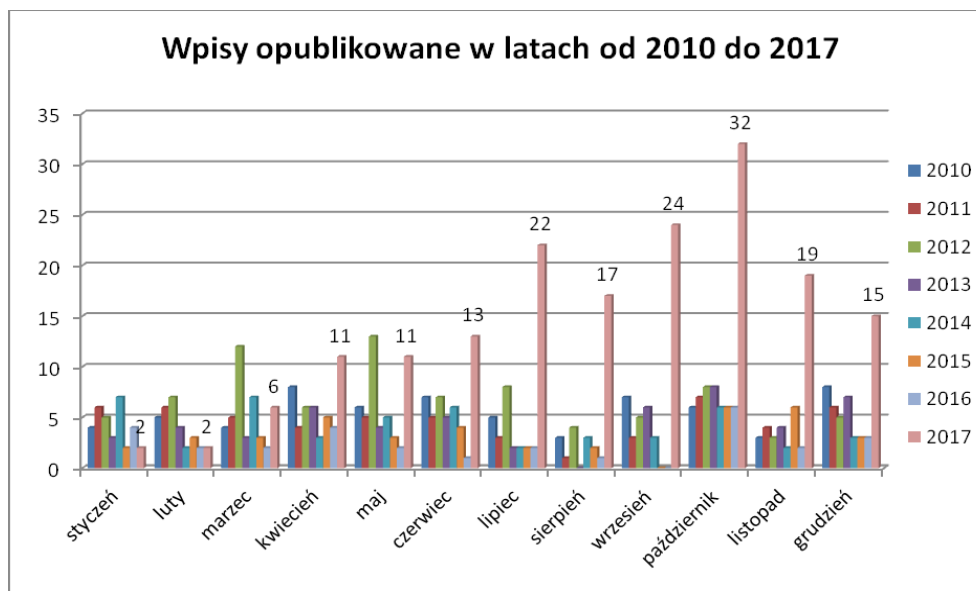

Wykr. 2. Liczba odsłon bloga 2015–2017

Źródło: MOROŃ-CHMIELARSKA, I. *Raport BLOG BG PW 2017*(niepublikowany).

Blog, jako bezpośredni sposób komunikowania się z użytkownikiem, przekazywania mu nowych, interesujących treści, spełnia swoją rolę. Pozwala czytającym na polubienia oraz

na zamieszczanie komentarzy pod wybranymi wpisami. Dzięki współpracy z Facebookiem dociera też do większej liczby użytkowników, co także znalazło potwierdzenie w statystykach odwiedzin.

Wykr. 3. Liczba wpisów w latach 2015–2017
Źródło: MOROŃ-CHMIELARSKA, I. Dz.cyt.

Jak pokazuje doświadczenie, blog okazuje się przydatnym narzędziem w pracy bibliotekarza. Skutecznie motywuje do pracy, pobudza kreatywność, zachęca do poszukiwań, staje się miejscem, gdzie edukacja łączy się z kulturą i rozrywką. Umiejętnie prowadzony blog ma szansę na zmianę wizerunku biblioteki i bibliotekarza, może również służyć zdobywaniu i wymianie doświadczeń zawodowych, doskonaleniu warsztatu pisarskiego³. Zmiana wizerunku pokazuje, że biblioteka jest otwarta na użytkowników, a możliwości komentowania zamieszczanych wpisów pozwalają na aktywne włączenie się w bibliotekarskie życie.

Choć liczba blogów sukcesywnie się zmniejsza, nie znaczy to, że ta forma się wyczerpała. W dalszym ciągu trzeba doceniać jego walory edukacyjne, możliwość integracji środowiska bibliotekarskiego, tworzenia sieci współpracy. W myśl zasady „przetrwają tylko najlepsi” należy docenić te blogi, które nie tylko nie zawiesiły swojej działalności, ale przede wszystkim starają się dotrzeć do nowych użytkowników, oferując szereg artykułów powiązanych z biblioteką i środowiskiem bibliotecznym, współpracując z innymi mediami społecznościowymi (Facebook – ten z kolei częściej dociera do młodszego pokolenia i szerszego kręgu użytkowników, oferując treści mniej sformalizowane i podane często w zabawnej formie). Blog, w odróżnieniu od strony domowej biblioteki, ma nie tylko informować, lecz także edukować i inspirować.

³ MORAWIEC, B.M. *Blog jako forma promocji oferty biblioteki w środowisku edukacyjnym* [online]. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2015, s. 3. [Dostęp 29.01.2018]. Dostępny w: https://www.doskonaleniewsieci.pl/Upload/Files/1/samouczeni/poradnik-biblioteki/modul_VI/ekran8/B.M.Morawiec.%20Blogi%20jako%20forma%20promocji%20biblioteki.pdf.

Co dalej?

W ciągu tych 10 lat na łamach bloga ukazało się ponad 700 artykułów, komentowano wpisy ponad 1000 razy, blog bywał podlinkowany w serwisach związanych nie tylko z bibliotekami. Wzmianka o naszym blogu znalazła się też w książce *Library and Information Science: Trend and Research*⁴. Pozostał prawdopodobnie jednym z najdłużej działających polskich blogów o tematyce bibliotekarskiej. Na początku 2018 r. blog BGPW czeka przeniesienie na nową platformę (w związku z zamknięciem dotychczasowej Blog.pl), tym razem może już na własnej instalacji.

Od pewnego czasu blogi praktycznie nie różnią się od serwisów informacyjnych. Tematyka, styl wpisów, skrócone informacje, aktualności, liczne zdjęcia, grafika, sprawiają, że blogi zlewają się ze stronami WWW. Jeśli chodzi o użytkowników bibliotek, to oczekują teraz „bycia na żywo”, stałego, niemal bezpośredniego kontaktu i treści informacyjnych podanych w sposób łatwy i atrakcyjny, najlepiej w postaci sfilmowanych prostych instrukcji. Blogi odchodzą od standardowego wyglądu, czyli chronologicznie ułożonych wpisów w stronę profesjonalnych serwisów z przemyślanym układem treści i wyróżnieniem aktualnych i najistotniejszych w danym momencie informacji. W przypadku blogów tematycznych istotne znaczenie ma jednak, poza wymienionymi wyżej czynnikami, jakość treści, jej merytoryczna wartość. Spełnienie tych warunków wymaga włożenia odpowiedniego wysiłku i środków (czasowych, kadrowych), żeby blog przynosił korzyści w postaci promowania biblioteki i rozpowszechniania udostępnianych informacji wśród kręgu docelowych odbiorców (użytkowników biblioteki, pracowników, środowiska bibliotekarskiego). Wydaje się, że czasy prowadzenia indywidualnych blogów przez pasjonatów dawno już minęły, po latach komercjalizacji, sformalizowania i ujednolicenia. Czy jednak na pewno? Warto też pamiętać o wartościach społecznościowych.

Chociaż pogłoski o śmierci blogów wydają się przesadzone, to jednak już w 2008 r. były redaktor naczelny „Harvard Business Review”, Nicolas Carr, przedstawił w tekście *Who killed the blogosphere?* tezę o zagładzie blogosfery. Carr napisał, że blogosfera skomercjalizowała się, a duże blogi są nieodróżnialne od portali internetowych. Podawana przez serwis Technorati olbrzymia liczba 133 mln blogów, jakie powstały na świecie w ciągu sześciu lat, wprowadzała w błąd, gdyż w rzeczywistości tylko 1,5 mln blogów było aktywnych w ciągu ostatniego tygodnia. Jak zauważył w artykule *The blogosphere and its problems: Web 2.0 undermining civic Webspaces* (2016) badacz mediów społecznościowych i prezes Association of Internet Researchers, Alexander Halavais, blogi dawno zeszły ze swojego hiperbolicznego szczytu, wciąż jednak stanowią model wartościowego portalu społecznościowego, który jest alternatywą dla skomercjalizowanej, scentralizowanej wizji Web 2.0.

Bibliografia:

1. CHEN, C., LARSEN, R. (red.). *Library and Information Science: Trend and Research*. New York: Springer Heidelberg, 2014. ISBN 978-3-642-54812-3.

⁴ CHEN, C., LARSEN, R. (red.). *Library and Information Science: Trend and Research*. New York: Springer Heidelberg, 2014, s. 71. ISBN 978-3-642-54812-3.

2. DERFERT-WOLF, L. Blogi i RSS dla bibliotekarzy i bibliotek. *Biuletyn EBIB* [online]. 2007, nr 7 (88). [Dostęp 15.01.2018]. Dostępny w: http://eprints.rciis.org/14336/1/derfert_blogi.pdf.
3. GARPIACH, A. Zasięg blogosfery w Polsce (prezentacja) [online]. 2011. [Dostęp 29.01.2018]. Dostępny w: <https://www.slideshare.net/blogifirmowe/socialmediadaypoland-110124082548phpapp01>
4. HALAVAIS, A. The blogosphere and its problems: Web 2.0 undermining civic Webspaces. *First Monday* [online]. 2016, nr 6 (21). [Dostęp 4.01.2018]. Dostępny w: <http://dx.doi.org/10.5210/fm.v21i6.6788>.
5. HUNT, J. Trendy w blogosferze na rok 2016. W: *JasonHunt blog* [online]. 2016. [Dostęp 4.01.2018]. Dostępny w: <http://jasonhunt.pl/trendy-w-blogosferze-na-rok-2016/>.
6. JAROSZEWSKI, D. Skąd się wzięły blogi? Poznajcie historię blogowania. W: *ChillMedia blog* [online]. 2015. [Dostęp 14.12.2017]. Dostępny w: <http://www.chillmedia.pl/2015/07/historia-blogow/>.
7. KLIMOWICZ, M. Historia blogowania, cz. I. W: *Socjologia Internetu: Web 2.0, social media, blogosfera, mikroblogi i serwisy społecznościowe* [online]. [Dostęp 14.12.2017]. Dostępny w: <http://klimowicz.blox.pl/2007/07/historia-blogowania-cz-i.html>.
8. Kto wymyślił blogi? W: *Onet Kultura* [online]. 2008. [Dostęp 14.12.2017]. Dostępny w: <http://ksiazki.onet.pl/wiadomosci/kto-wymyslil-blogi/8140f6>.
9. MALINOWSKI, M. Blogi, blogomania, blogosfera. *Biuletyn EBIB* [online]. 2007, nr 7 (88). [Dostęp 4.01.2018]. Dostępny w: <http://www.ebib.pl/2007/88/a.php?malinowski>.
10. MILLER, M. Do czego służą biblioteki? W: *BGPW blog* [online]. 16.07.2008. [Dostęp 14.12.2017]. Dostępny w: <http://bgpw.blog.pl/2008/07/16/do-czego-sluzza-biblioteki/>.
11. MORAWIEC, B.M. *Blog jako forma promocji oferty biblioteki w środowisku edukacyjnym* [online]. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2015. [Dostęp 29.01.2018]. Dostępny w: https://www.doskonaleniewsieci.pl/Upload/Files/1/samouczki/poradnik-biblioteki/modul_VI/ekran8/B.M.Morawiec,%20Blogi%20jako%20forma%20promocji%20biblioteki.pdf.
12. MOROŃ-CHMIELARSKA I. *Raport BLOG BG PW 2017* (niepublikowany).
13. ORLIŃSKI, W. Gdzie są niegdysiejsze blogi? W: *Ekskursje w dyskursie* [online]. 2013. [Dostęp 4.01.2018]. Dostępny w: <http://wo.blox.pl/2013/06/Gdziez-sa-niegdysiejsze-blogi.html>.
14. TOCZYSKI, P. Kolejna edycja Badania Blogosfery. Ponad trzy miliony Polaków czyta blogi. W: *Badanie blogosfery: blog badania* [online]. 3.09.2008. [Dostęp 29.01.2018]. Dostępny w: <http://badanieblogosfery.blox.pl/html>.